

Տ. Տ. ԳԵՎՈՐԳ Դ ՄԵԾԱԳՈՐԾ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՍՐԲԱՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿԸ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՆՈԳԵՎՈՐ ԱԵՄԱՐԱՆԻ ՆԻՄՆԱԴՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԳԵՈՐԳ ԾԱՌԱՅ ԲՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ԱՆՆԱՄԱՆԵԼԻ ԿԱՄՕՔՆ
ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԳՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՒԴԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ
ՆԱՅՈՅ

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԷ ՆԱՄԱԶԳԱԿԱՆ ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ
ԱԹՈՈՈՅ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՍՐԲՈՅ ԿԱԹՈՒԴԻԿԵ ԷԶՄԻԱԾՆԻ

*Քրիստոսական ողջունիւ և Նայրապետական օրհնութեամբ ծանուցանենք
Վարդապետի և մեծահաւար սիրելեաց ամենից հարազատ որդւոց Մայր
Աթոռոյս և Մեր՝ որոց ակնարկեն յայս կոնդակ և մարեան:*

Երջանիկ էր Եկեղեցին Նայաստանայց և ի պարծանս փառաց փայլէր մինչ առաջնորդէին նմա անձնուր բարեկիրք և ուսեալ հովիւք և կրօնագէտ վարդապետք, որք գեղապաճոյճ զարդարեալ զՆայաստան յամենայն տեղիս հաստատուին զեկեղեցիս և զդպրանոցս, յորս աստուածաշարժութեան արփիական լոյս բոցաճաճանչ փայլէր և ծաւալէր ի սիրտս և ի միտս ամենից Նայագանց, Մայրենի լեզու մեր Աստուածաշնորհ սքանչելի կարարելագործութեամբ հայկական արուբայիցն և գրականութեան Ազգիս ի ձեռն երանելի Թարգմանչաց, օր քան զօր պերճացեալ բեղմնաւորէր յանդաստանս մտաց Նայ մանկւոյն զմարտրական և զբարոյական բոյսս գիտութեանց և առաքինութեանց, բոռն ջանք ոյսերիմ թշնամեաց Եկեղեցւոյ և Ազգի և զանազան որոգայթ լարեալք ի նոցունց ինքնին խորպակեալ փշրէին առաջի նոցին առաքինութեանց, և Նաւն Ազգութեան մերոյ առաթուր զլեռնակութեան ամենի ալիս կենցաղոյս արարեալ ընդ փրկիւղեղ կոհակս յօգնախոռն արկածից և փորձանաց ապահով իմն ժամանէր ի դէմ եղեալն նպարակ ի Նաւահանգիս փրկութեան, մանկունք նորոյս Միօնի պճնազարդեալ լուսով գիտութեան մակաղէին ի վայրի դալարոջ երկնապարգամ Անարարանական վարդապետութեանց և առ ջուրս հանգըստեան երջանկաւերն խաղաղութեան:

Արդարեւ, եղեն դառնագին ժամանակք յորում հակառակորդք Եկեղեցւոյ մերոյ սպառնային բանդել, կործանել և զանազան անգամ անհետ առնելով բառնալ զիշարակս Նայորերոյն յերկրէ, այլ սակայն բարեխնամ Աջն Անեղին պաշտպան կացեալ Առաքելական Եկեղեցւոյ մերոյ և Ազգիս՝ հասնէր ի թիկունս ի ձեռն անձնուրաց եկեղեցականաց, որք յամենայն դէպս պաշտպան հանդիսացեալ իրաւանց Եկեղեցւոյ մերոյ ընդ ջերմեռանդ իշխանս ժողովրդեան՝ արեամբ չափ շահաւարակեալ զմահ սիրէին առաւել քան զկեանս, որով և յաջողեալ իսկ պահպանել անարար զկրօնս մեր և զսուրբ Եկեղեցի և ազարել զԱզգն ի

կորսարական խորխորապից եւ ահա յաջորդաբար բերեալ յանձնեցին մեզ ներկայիցս ուսուցանելով օրինակաւ իրենանց յանձն առնուլ եւ կապարել զպարտիս պաշտաման անթերի եւ յանձնել հաւաքարմութեամբ մերոց յաջորդաց յապագայ սերունդս:

Այլ արդ՝ աւաղ, քանի՜ անհամեմատ փարբերութիւն անցելոյն ընդ ներկայիս, զի թշուառ որդիք Հայկայ ի գանազան կողմանս աշխարհի յանհնարինս փազնապեալ ի խոր խաւարի փգիտութեան ակնապիշ եւ անհամբեր հայցեն զօգնութիւն, աղաղակեն առ համազգայինս հասանել ի թիկունս, եւ սակաւք են որ խեն, մի՞թէ արժան իցէ անփարբեր հանդիսարես լինել աղիոդորմ հեծեծանաց եւ սրտաճմլիկ փառապանաց համարին եղբարց, զի եթէ ըստ բերման հանգամանաց ժամանակիս այլ եւ մնացեն որդիք Հայկայ ի խաւարի փգիտութեան, քողարկեալ վրանգաց եւ կորստեան վերահաս ժամանումն անխուսափելի է, քանզի Ազգայինք մեր ընդ ոլորտս փիեզերաց ցրուեալք, վարարողիք եւ ըստ Փրկչական Բանի հունձք բազումք, այլ մշակքն սակաւք, որ մարթայցեն օգնել Հօրիս, նա՛ մանաւանդ մեծաւ մասամբ փկարք եւ փգէտք, անհամաձայնք բոլորովին ընթացից ներկայ ժամանակիս, յորոց յոյս փրկութեան Եկեղեցոյս ակնկալելն յաւեր փարակուսելի, եւ յապագայն Ազգութեան մերոյ նսեմ եւ կարի վրանգաւոր, եթէ ոչ գէթ այժմէն փութացուք զարժանն հոգալ: Եւ ո՞րպէս, ոչ այլովք իւրք մարթ է հոգալ զյառաջադիմութենէ Ազգիս, եթէ ոչ պարտաւորելով զարժանաւոր հովիւս եւ հմուտ վարդապետս ի պաշտպանութիւն Եկեղեցոյ մերում Սրբոյ:

Ապաքէն քաջ իսկ գիտացեալ մեր զայնոսիկ ըստ սեպուհ պարտոց պաշտաման մերոյ ահաւասիկ բազում ճգամքք եւ դառն աշխատութեամբ պարտաստեալ զճեմարան ժառանգաւորաց ի Մայր Աթոռոյս աստ ի Սուրբ Էջմիածին, զոր յուսամք Տէրամբ ամենեւինք աւարտել զշինութիւնն եւ բանալ յառաջիկայ ամին: Այլ քանզի անձեռնհաս գրանիմք յարդեանց Աթոռոյս հոգալ զամենայն նիւթական պէտս Նորին եւ զհարկաւորեալ ծախս, վասն որոյ փութամբ դիմել օգնութեան եւ ձեռնպոլութեան սիրելի որդւոց Մայր Աթոռոյս Հայաստանեայց եւ մեր, եւ խնդրել զի որք կարողք իցեն ըստ իւրաքանչիւր բաղձանաց եւ ձեռնհասութեանց ընկալցին զմէն մի կամ ամառել որդեգիրս՝ հարուցանելով զվարեկան ծախս նոցա, որոց թիւ բոլորեցունց ունի լինել առ ամառելն ի վաթսուն ժառանգաւորս ընտրեալս եւ ժողովեալս յամենայն կողմանց աշխարհի, ուր Հայք իցեն. եւ իւրաքանչիւրոցն ծախք վարեկան սահմանեալ են երեք հարիւր ռուբլի, որպէս զի նուիրօք եւ նպաստիւք բարեպաշտ Ազգայնոց մերոց սպարար մեծ գրեալ եւ զպակասորդն լրացուցեալ այլովք եղանակօք հնար լիցի մեզ բանալ զճեմարանն, որոյ բարոյական արդեամբ մարթացուք սրբել զարիօստ ւաչաց որդւոց Հայաստանեայց:

Ոչ աւելորդ համարիմք յիշել աստանօր, զի որք միանուագ կամիցին նուիրել զգումար ինչ, որոյ փոկոսիւքն բաւական իցէ վճարել զվարեկան ծախս միոյ որդեգրի, անուանք այնպիսեաց արձանագրեցին ի թիւս մշտնջենաւոր բարերարաց ճեմարանիս, եւ յաւեր հրափարակեցին ի վերջ իւրաքանչիւր մարտնից ի յոյս եկելոց ի փալարանէ Մայր Աթոռոյս սկսեալ յօրէ բացման ճեմարանի:

Արդ՝ լիայոյս ակնկալութեամբ յանձն առնեմք զայս կոնդակ մեր եւ զմարտեան ի ձեռն պարոն Նիկողայոսի Տէր-Յովսէփեանց, որպէս զի եկեալ առ բարեպաշտութիւն Չեր խընդ-րեսցէ օգնել բարենպաստակ գործառնութեանց մերոց, եւ դուք Ազգասէր եւ ուսումնասէր որ-

դիքը մեր սիրելիք, սիրով Ազգիս խոնարհեալ ի հրաւեր մեր սպորագրեսցիք սիրով ի նմին ըստ իւրաքանչիւր բաղձանաց եւ կարողութեանց Ձերոց, իսկ մեք ոչ յեպրեսցուք ի ժամանակին ուղղել յանուն իւրաքանչիւրոց զկոնդակս օրհնութեան եւ գոհունակութեան:

Մաղթեմք ի Տեառնէ մերմէ եւ Փրկչէ Յիսուսէ Քրիստոսէ փոխարինել օժանդակողացդ բարերարաց լրութեան Ազգիս յԵրկնից անսպառելի գանձուց իւրոց զհարիւրապարիկն եւ զհազարապարիկն ըստ չափու ջերմեռանդութեան Ձերում աստ եւ ի հանդերձելումն, եւ զարդարեսցէ զՁեզ ամենայն բարեմասնութեամբ հոգւոյ եւ մարմնոյ շնորհելով յաջողութիւն ամենայն գործառնութեանց Ձերոց:

Ողջ լերուք ի Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս:

ԳԷՈՐԳ Դ

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՅ

Ս. Էջմիածին

5 դեկտեմբերի 1872 թ.

Մարտենադարան, Կաթ. դիվան, թղթ. 222, վալ. 44, թ. 1-2, ձեռագիր, բնագիր: